

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 1 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

ניהול שינויים

תאריך	כותב הנוהל	תפקיד	מהדורה	מהות השינוי
4.9.18	יוסף כמאל רותי לוי נורית מתתיהו שוש גולדמכר	מנהל הסיעוד סגנית מנהל הסיעוד מפקחת קלינית אחות אפידמיולוגית ומרכזת מניעת זיהומים	1.0	מסמך ראשוני
1.12.2021	רחל אמשיקשוילי	מתאמת אקרדיטציה		הארכת תוקף הנוהל
1.12.2024	רחל אמשיקשוילי	מתאמת אקרדיטציה		הארכת תוקף נוהל

חתימות:

מאשרי הנוהל: חברי ועדת נהלים

תאריך: 5.12.19

שם ותפקיד: ד"ר נמרוד גריסרו סגן מנהל המרכז	
שם ותפקיד: רותי לוי סגנית מנהל הסיעוד	
שם ותפקיד: רחל אמשיקשוילי מובילת האקרדיטציה	

אישור סופי:

שם המאשר	תפקיד	תאריך	חתימה
פרופ' זאב קפלן	מנהל המרכז	25/12/19	
יוסף כמאל	מנהל הסיעוד	25/12/19	

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 2 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

תוכן

1.	מדיניות –	2.....
2.	כללי –	2.....
3.	מטרה –	3.....
4.	חלות ואחריות	3.....
5.	סימוכין	3.....
6.	הגדרות	3.....
7.	שיטה: הנחיות כלליות לביצוע	4.....
8.	נספחים:	7.....
10.		10.....
11.		11.....

1. מדיניות –

המרכז לבריאות הנפש בב"ש פועל למנוע ככל הניתן העברת זיהומים, במטרה להעניק טיפול רפואי איכותי ובטוח לאוכלוסיית מטופליו. היענות להנחיות להיגיינת ידיים היא הפעולה היעילה ביותר למניעת העברת מחוללים בסביבה הטיפולית. העקרונות, המבוססים על שיטה שפותחה ע"י הארגון הבריאות העולמי, כוללים מחויבות ארגונית לשינוי למען בטיחות הטיפול הרפואי, זמינות מרבית של אמצעים לחיטוי ידיים בסביבת טיפול, הדרכה אחידה של הצוות המטפל וניטור ההיענות להנחיות על פי עקרונות השיטה.

2. כללי –

- 2.1. מרבית הזיהומים הנרכשים במוסדות רפואיים ניתנים למניעה. ידי הצוות המטפל הן גורם פעיל בהעברת מחוללי זיהום: ישירות ממטופל למשנהו, ממטופל לצידוד או משטחים בסביבת המטופל מצידוד או משטחים מזוהמים למטופלים אחרים וחוזר חלילה. העברת זיהומים באמצעות ידי הצוות המטפל מתרחשת כתוצאה מתהליך הכולל 5 מרכיבים:
 - 2.1.1. מחוללי זיהום נוכחים על עורו של מטופל או שהופצו באמצעותו לסביבתו הקרובה.
 - 2.1.2. מחוללי הזיהום הועברו לידיה של המטפל.
 - 2.1.3. מחוללי הזיהום שורדים על ידיה של המטפל.
 - 2.1.4. היגיינת ידיים לא ננקטה או אינה יעילה.
 - 2.1.5. המטפל בא במגע עם מטופל/ים נוסף/ים בסביבתם.
- 2.2. הוכח במחקרים מדעיים רבים כי, כישלון בהיענות בהיגיינת ידיים של צוות מטפל היא הסיבה הראשית להעברה צולבת של זיהומים במוסדות רפואיים, התפשטות של חיידקים עמידים לאנטיביוטיקה והתפרצויות של זיהומים. הקפדה על היגיינת ידיים מצד צוות מטפל היא אמצעי פשוט ויעיל לשבירת שרשרת העברת מחוללי זיהום במוסדות רפואיים, כאשר מבוצע ביעילות, מיד לפני ואחרי מגע במטופל

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 3 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

או בסביבתו. שבירת השרשרת מקטינה היארעות של זיהומים נרכשים במוסדות רפואיים ומונעת התפשטותם של חיידקים עמידים לאנטיביוטיקה. השימוש הקבוע בתכשירים לחיטוי ידיים על בסיס אלכוהול במוסדות רפואיים מעלה את ההיענות להיגיינת ידיים אצל הצוות המטפל בהיותו נוח לשימוש, זמין, חוסך זמן וידידותי לעור הידיים.

3. מטרה

3.1 הגדרת שיטות אחידות, כולל האמצעים הנדרשים ומידע טכני, על פי תוכנית יעדים להעלאת ההיענות להיגיינת ידיים.

3.2 הגדרת אמצעים נדרשים להגברת ההיענות להיגיינת ידיים במרכז קביעת כללים לשם ניטור תקופתי של היענות הצוות המטפל להנחיות.

4. חלות ואחריות

4.1 האחריות על היגיינת ידיים על פי ההנחיות המפורטות במסמך זה חלה על כל הצוות המטפל בבית החולים.

4.2 באחריות הנהלת המרכז לספק האמצעים הנחוצים לביצוע היגיינת ידיים ולתמוך באופן פעיל בקידום ההיענות של הצוות המטפל להנחיות להיגיינת ידיים כמפורט במסמך זה.

4.3 באחריות מרכזת תחום למניעת זיהומים לבצע ניטור תקופתי למידת ההיענות של הצוות המטפל להנחיות להיגיינת ידיים ומתן המלצות למנהל המרכז לשיפור היענות הצוות המטפל.

5. סימוכין

5.1 [חוזר מנהל הרפואה "היגיינת ידיים במוסדות רפואיים", מס' 24/2009, מתאריך 24/2009. ועדכון לחוזר מהתאריך 1.11.2018.](#)

5.2 Who' 2009.Guidelines on hand hygiene in health care

5.3 CDC, 2002.Guidelines for hand hygiene in healthcare settings

6. הגדרות

6.1 **המרכז** – המרכז לבריאות הנפש באר שבע.

6.2 **סביבה טיפולית** – סביבת המטופל הכוללת את עורו השלם של המטופל והמשטחים הסמוכים כולל ציוד במגע ישיר ובלתי ישיר עם המטופל.

6.3 **צוות מטפל** – צוות במגע ישיר עם מטופלים, סביבה טיפולית והציוד בסביבה הטיפולית.

6.4 **היגיינת ידיים** – (hand hygiene) מכלול הפעולות המביאות לידיים נקיות ממחוללי זיהום.

6.5 **רחצת ידיים** – (hand washing) תהליך של הסרת לכלוך ואוכלוסיית מיקרואורגניזמים הנישאים על הידיים באמצעות מים זורמים וסבון.

6.6 **רחיצת ידיים אנטיספטית** – (antiseptic hand washing) תהליך של הסרת לכלוך, הסרה והשמדה של מחוללי זיהום הנישאים על הידיים באמצעות מים זורמים וסבון אנטימיקרוביאלי.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 4 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

6.7 **חיטוי ידיים ללא מים** - (antiseptic hand rub, waterless hand rub) חיטוי הידיים באמצעות שפופם עד ייבושן בתכשיר על בסיס אלכוהול.

6.8 **סבון רגיל** - (non-antimicrobial soap cosmetic soap) דטרגנט ללא פעילות אנטי-מיקרוביאלית.

6.9 **תכשיר אנטי-מיקרוביאלי** - (antimicrobial soap) סבון המכיל מרכיבים המעכבים או מקטינים את אוכלוסיית המיקרואורגניזמים על העור, כגון: כלורקסדין בריכוז 2%-4%.

6.10 **תכשיר לחיטוי ידיים על בסיס אלכוהול** - (alcohol-based hand rub) תכשיר (נוזל, ג'ל, קצף) שנועד לחיטוי ידיים ללא מים, מכיל לפחות סוג אלכוהול בריכוז 60%-95% ומרכז (כגון גליצרול) עם או בלי מרכיב אנטימיקרוביאלי נוסף כגון (כלורקסדין בריכוז 0.5%).

6.11 **מודל 5 הרגעים** – מודל מדעי המגדיר 5 מצבים ברצף הטיפול בהם נדרש הצוות המטפל לבצע היגיינת ידיים.

6.12 **פלורה קבועה** – פלורה נורמלית של העור, מיקרואורגניזמים הנמצאים דרך קבע על עור הידיים של מרבית בני האדם, כוללת חיידקים ספרופיטים שאינם מחוללי זיהום כל עוד לא הוחדרו אקטיבית לאתר גוף אחר.

6.13 **פלורה חולפת** – מיקרואורגניזמים הנשאים על הידיים של הצוות המטפל לאחר מגע עם מטופלים, ציוד או סביבה במרכז, כוללת מחוללים גרם שליליים וגרם חיוביים אלימים, מחוללים יציבים לאנטיביוטיקה ומחוללים סביבתיים.

7. שיטה: הנחיות כלליות לביצוע

7.1 תשתיות וציוד להיגיינת ידיים

7.1.1 כיור

7.1.1.1 בכיורים בחדרי בדיקה/חדרי טיפולים/חדרי ריפוי בעיסוק/שירותי צוות, הכיור או הכיורים יהיו

על פי תקן לכיור לרחצת ידיים (יש להעדיף ברז הניתן לסגירה בלחיצה ע"י מרפק או ברז אוטומטי).

7.1.1.2 הכיור בחדר השירותים של המטופלים אינו מיועד לרחיצת ידיים של הצוות המטפל.

7.1.2 סבון אנטי-מיקרוביאלי

7.1.2.1 בכל עמדת רחצת ידיים באזורי טיפול במטופלים יהיה סבון אנטי-מיקרוביאלי במיכל חד פעמי המחובר למתקן לחץ.

7.1.2.2 אין להוסיף סבון למיכל ריק למחצה או להעביר סבון ממיכל למיכל.

7.2 ייבוש ידיים

7.2.1 בכל עמדת רחיצת ידיים יש להתקין מיתקן למגבות נייר חד פעמיות המאפשר גלילה נוחה של מגבת הנייר ללא מגע בידית.

7.2.2 אין להשתמש במגבות לשימוש רב פעמי בעמדת רחיצת ידיים במרכז.

7.2.3 השימוש במתקן ייבוש ידיים ע"י אוויר אסור בעמדות רחיצת ידיים בחדרי מטופלים/חדרי בדיקה/חדרי טיפולים ואינו מומלץ בכניסה לחדר האוכל ובחדרי שירותים של הצוות המטפל.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל : 01.01.05	עד תאריך : 1.12.27	תקף מתאריך : 1.12.24	תאריך הפצה : 29.12.19
עמוד 5 מתוך 13	שם הנוהל : היגיינת ידיים ושימוש בכפפות		

7.3 תכשיר לחיטוי ידיים על בסיס אלכוהול

7.3.1 באזורי טיפול במטופלים, יהיו זמינים מיכלים אחידים נוחים לשימוש של תכשיר לחיטוי ידיים ללא מים עם תווית זיהוי ברורה.

7.3.2 המיכל יהיה חד פעמי ומחובר למתקן לחץ.

7.3.3 מיכל יוצב על כל עגלת טיפולים, עגלת תרופות, עגלת לקיחת דמים וכו'.

7.3.4 מיכל יוצב על כל משטח עליו מוצבות כפפות.

7.4 תכשיטים וציפורניים

7.4.1 חל איסור מוחלט על ענידת תכשיטי אצבעות במהלך העבודה, למעט טבעת נישואין חלקה.

7.4.2 חל איסור מוחלט על הרכבת ציפורניים מלאכותיות (כולל לק ג'ל).

7.4.3 יש להקפיד על ציפורניים קצרות באורך מקסימלי של 0.5 ס"מ.

7.4.4 באם נעשה שימוש בלק לציפורניים – הלק יהיה שלם.

7.5 בעיות עור

7.5.1 איש צוות מטפל הסובל מדלקת, זיהום או תהליך אחר הפוגע בשלמות עור הידיים יודיע לממונה הישיר אשר ייוועץ בממונה על מניעת זיהומים במרכז לגבי כשירותו של איש הצוות לטפל בחולים במצבו זה והאמצעים הנוספים הנדרשים.

7.5.2 איש צוות מטפל שאינו יכול לבצע היגיינת ידיים עקב פגיעה בעור הידיים כגון פציעה, חבישה, דלקת וכו' – אינו רשאי לטפל בחולים או בסביבתם.

7.5.3 סיכוך עור הידיים יעשה ע"י קרם באריזה אישית או במיכל לחץ, לפני ואחרי העבודה ובהפסקות.

7.6 עיתוי היגיינת ידיים

7.6.1 היגיינת ידיים של צוות מטפל במוסדות רפואיים, נוספת על היגיינה אישית הכוללת: רחצת ידיים לפני האוכל, רחצת ידיים לפני הטיפול במזון, רחצת ידיים לאחר ביקור בשירותים ומגע בהפרשות ורחצת ידיים לאחר מגע בבע"ח ובסביבתם.

7.6.2 יש לרחוץ ידיים במים זורמים וסבון אנטימיקרוביאלי כאשר יש לכלוך נראה בעין על הידיים, בטיפול בחולים משלשלים, בטיפול בחולים עם חשד לזיהום ע"י חיידקים יוצרי נבגים (*Clostridium Bacillus anthracis* sp), לאחר ביקור בשירותים במהלך העבודה ובמצבים בהם תכשיר לחיטוי ידיים ללא מים אינו זמין.

7.6.3 יש להעדיף ולקדם היגיינת ידיים באמצעות חיטוי ידיים ללא מים, בתכשיר על בסיס אלכוהול כאשר אין לראות לכלוך על הידיים במצבים הבאים:

7.6.3.1 לפני ואחרי מגע ישיר במטופל.

7.6.3.2 לפני עטיית כפפות ולאחר הסרתן.

7.6.3.3 לפני הכנת מזון או תרופות למטופלים.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 6 מתוך 13	שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות		

7.6.3.4 במעבר מאתר גוף מזוהם לנקי באותו מטופל.

7.6.3.5 לאחר כל מגע בסביבת מטופל כולל משטחים וציוד.

7.6.4 יש לחטא ידיים, על פי מודל 5 הרגעים להיגיינת הידיים (נספח 1).

7.6.5 הדרכת הצוות המטפל לגבי עיתוי היגיינת ידיים יהיה על בסיס מודל "5 רגעים להיגיינת ידיים" (נספח 1).

7.6.6 **אין לחטא ידיים בתכשיר אלכוהולי** לאחר רחצת ידיים אנטיספטית. חיטוי ידיים לאחר רחיצתן גורם גירוי ופגיעה מיותרת בעור הידיים.

7.7 חיטוי ידיים ללא מים-

7.7.1 **מטרה:** השמדת פלורה חולפת, כאשר הידיים נקיות מחומרים אורגנים ולכלוך מיקרוסקופי אחר.

7.7.2 **אמצעי:** תכשיר לחיטוי ידיים על בסיס אלכוהול כגון + 70% alcohol + 0.5% chlorhexidine מרכז.

7.7.3 **אופן הביצוע:** שפשוף כפות הידיים הקדמיות והאחוריות, בין אצבעות הידיים וקצות האצבעות ב- 3-5 מ"ל של החומר במשך כ- 20-30 שניות עד נידוף החומר באוויר. (נספח 3)

7.8 רחצת ידיים אנטיספטית

7.8.1 **מטרה:** הסרת לכלוך ומחוללי זיהום, השמדת פלורה חולפת.

7.8.2 **אמצעי:** מים זורמים, סבון אנטי-מיקרוביאלי (כגון 4% chlorhexidine scrub) ומגבת נייר חד פעמית.

7.8.3 **אופן הביצוע:** הרטבת הידיים במים ושפשוף כפות הידיים הקדמיות והאחוריות, בין אצבעות הידיים וקצות אצבעות הידיים בסבון, שטיפת הסבון וניגוב הידיים. (נספח 4).

7.9 שימוש בכפפות

7.9.1 השימוש בכפפות אינו תחליף לחיטוי או לרחצת ידיים.

7.9.2 השימוש בכפפות כחלק מ"אמצעי זהירות שגרתיים" נועד להגן לידי צוות מטפל ויעשה בכל מגע חזוי עם דם, נוזלי גוף והפרשות, ריריות ועור לא שלם של מטופלים או מגע בציוד וסביבה מזוהמים באלמנטים הנ"ל.

7.9.3 השימוש בכפפות כחלק מ"בידוד מגע" נועד למנוע העברה של מחוללים המועברים במגע כגון, חיידקים יציבים לאנטיביוטיקה ויעשה בכל כניסה למתחם בידוד מגע כולל במגע עם עור שלם או סביבה של מטופל.

7.9.4 עטית כפפות כחלק מאמצעי זהירות שגרתיים תעשה בסמוך לפעולה ומיד לאחר חיטוי או רחצת ידיים.

7.9.5 אין להשתמש בזוג כפפות ליותר ממטופל אחד.

7.9.6 במטופל יחיד, בפעולות ובמצבים בהם יש להגן על הידיים בכפפות (7.9.2 ו- 7.9.3) יש להסיר הכפפות או להחליפן במעבר מאתר גוף מזוהם לאתר גוף נקי או למגע בסביבת המטופל.

7.9.7 לאחר הסרת הכפפות יש לחטא ידיים או לרחוץ ידיים.

7.9.8 השימוש בכפפות סטריליות, כחלק מעבודה אספטית, נועד להקטין את הסיכון להחדרת פלורה קבועה ע"י הצוות המטפל לאתר גוף סטרילי של מטופל, כגון ביצוע פעולות פולשניות או כירורגיות.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 7 מתוך 13	שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות		

7.9.9 אין לחטא כפפות!

7.10 ניטור היענות להיגיינת ידיים

- 7.10.1 ניטור ההיענות להיגיינת ידיים הוא כלי ראשון במעלה בשיפור ההיענות לאמצעי מניעת זיהומים.
- 7.10.2 השיטה המועדפת לניטור היא תצפית מובנית של בצוע היגיינת ידיים של צוות מטפל (ניטור ישיר).
- 7.10.3 לפחות אחת לשנה יתבצע ניטור היענות להיגיינת ידיים על בסיס "5 רגעים להיגיינת ידיים" ע"י נאמני מניעת זיהומים.
- 7.10.4 טופס לניטור היענות על פי המודל (נספח מס' 4)
- 7.10.4.1 האינדיקציות להיגיינת ידיים יהיו כמפורט במסמך זה.
- 7.10.4.2 המונה – מספר הפעמים בהם בוצעה היגיינת ידיים.
- 7.10.4.3 המכנה – מספר הפעמים בהם היו הזדמנויות להיגיינת ידיים.
- 7.10.4.4 הממונה על מניעת זיהומים במוסד יעביר משוב תקופתי למנהל בית החולים ולצוות המטפל על הניטור התקופתי והמלצות על שיפור ההיענות.

7.11 פעילות לקידום היגיינת ידיים

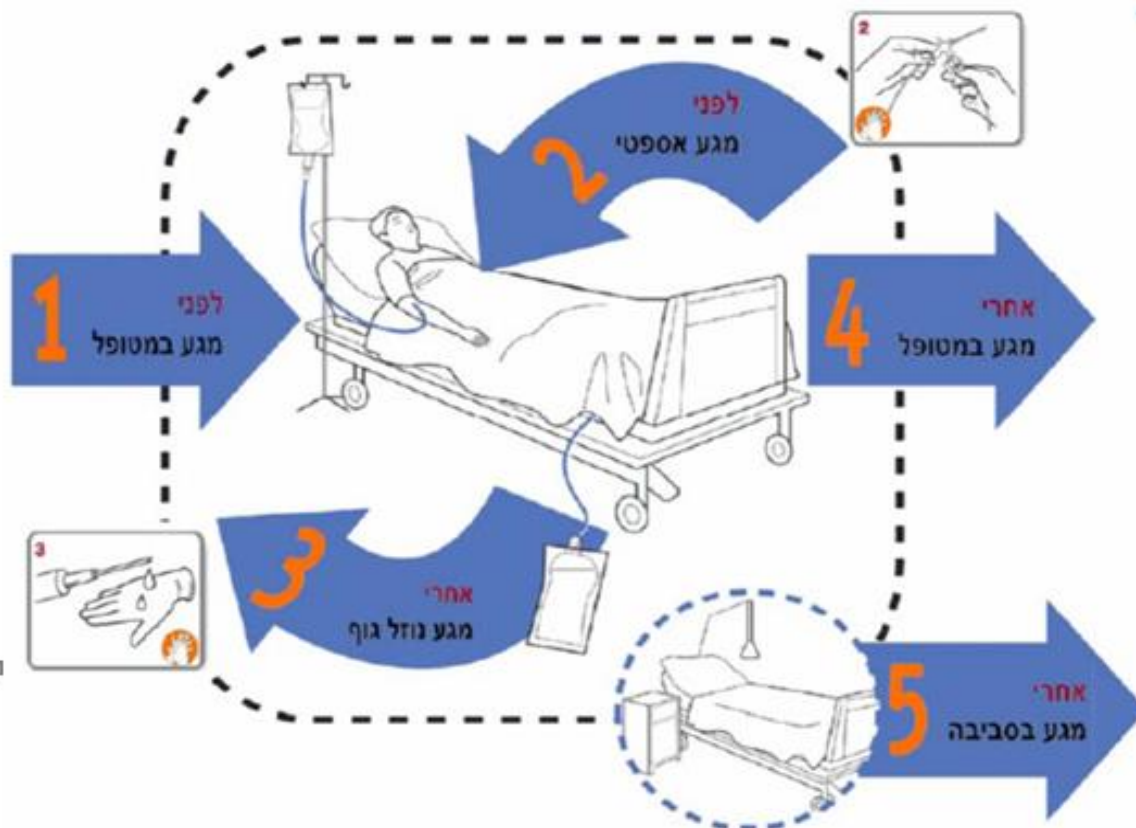
- 7.11.1 פעילויות הכוללות הדרכה של צוות מטפל, כרזות, תזכורות ומסעות קידום הוכחו כמשפרי מודעות, ידע והיענות להיגיינת ידיים אצל צוות מטפל.
- 7.11.2 הממונה על מניעת זיהומים בבית החולים יבחן את אסטרטגיית קידום היגיינת הידיים מול ההיענות ויציע למנהל המוסד התערבויות נוספות לשיפור היענות הצוות המטפל.

8. נספחים:

- 8.1 נספח 1- חמשת רגעים להיגיינת ידיים.
- 8.2 נספח 2- תרשים זרימת היגיינת ידיים
- 8.3 נספח 3- חיטוי ידיים ללא מים.
- 8.4 נספח 4- רחיצת ידיים אנטיספטית.
- 8.5 נספח 5- טופס ניטור להיענות להנחיות להיגיינת ידיים.
- 8.6 נספח 6- הגדרות והסברים למילוי טופס לניטור היענות להנחיות להיגיינת ידיים.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 8 מתוך 13	שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות		

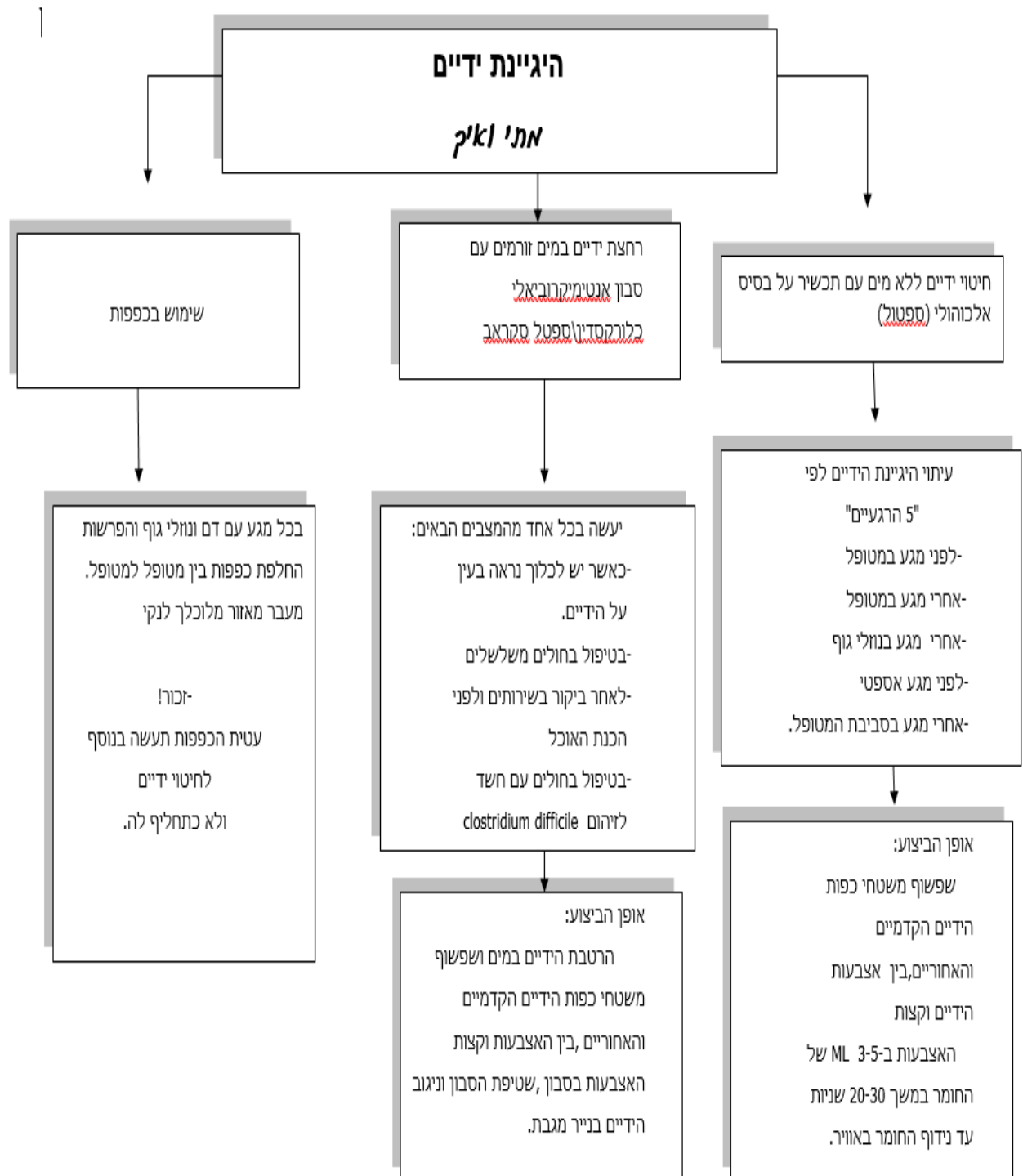
נספח 1- מודל " 5 הרגעים להגיינת ידיים":

1 לפני מגע בחולה	מתי? חטא ידיים לפני המגע במטופל בסמוך למגע למה? להגן על המטופל מחיידקים הנישאים על הידיים
2 לפני פעולה אספטית	מתי? חטא ידיים מיד לפני ביצוע פעולה אספטית למה? להגן על המטופל מחיידקים הנישאים על הידיים ועל גופו
3 לאחר פעולה בסיכון חשיפה לנוזלי גוף	מתי? חטא ידיים מיד לאחר מגע בסיכון לחשיפה לנוזלי גוף (מיד לאחר הסרת כפפות) למה? להגן על עצמך וסביבת הטיפול ממחוללים בגוף המטופל
4 לאחר מגע בחולה	מתי? חטא ידיים לאחר המגע במטופל ובסביבתו בעזיבתך למה? להגן על עצמך וסביבת הטיפול ממחוללים בגוף המטופל
5 לאחר מגע בסביבת החולה	מתי? חטא ידיים לאחר המגע בסביבת החולה, מיטה, חפצים ומשטחים גם כאשר לא היה מגע במטופל למה? להגן על עצמך וסביבת הטיפול ממחוללים בגוף המטופל

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 9 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

נספח 2- תרשים זרימת היגיינת ידיים

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תאריך הפצה: 29.12.19
	עמוד 10 מתוך 13	תקף מתאריך: 1.12.24	שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות

נספח 3- חיטוי ידיים ללא מים

על מנת להפסיק את צמיחת המיקרואורגניזמים על הידיים, חיטוי הידיים חייב להתבצע לפי כל השלבים הבאים.

החיטוי אורך 20 – 30 שניות בלבד!

Apply a palmful of the product in a cupped hand, covering all surfaces;

Rub hands palm to palm;

Right palm over left dorsum with interlaced fingers and vice versa;

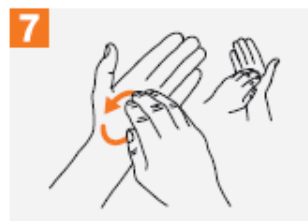
Palm to palm with fingers interlaced;

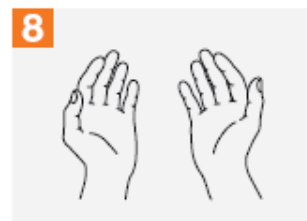
Backs of fingers to opposing palms with fingers interlocked;

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa;

Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers of right hand in left palm and vice versa;

Once dry, your hands are safe.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 11 מתוך 13	שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות		

נספח 4 - רחיצת ידיים אנטיספטית

על מנת להפסיק את התרבות המיקרואורגניזמים על הידיים, יש

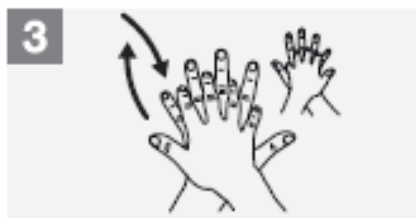
Wet hands with water;

Apply enough soap to cover all hand surfaces;

Rub hands palm to palm;

Right palm over left dorsum with interlaced fingers and vice versa;

Palm to palm with fingers interlaced;

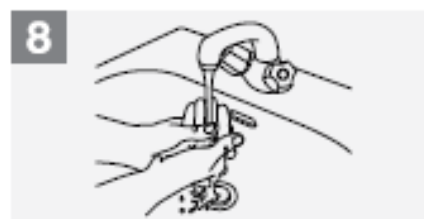
Backs of fingers to opposing palms with fingers interlocked;

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa;

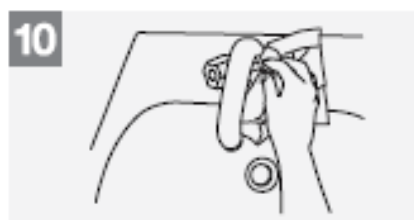
Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers of right hand in left palm and vice versa;

Rinse hands with water;

Dry hands thoroughly with a single use towel;

Use towel to turn off faucet;

Your hands are now safe.

	נהלי בטיחות המטופל		משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1		מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05	עד תאריך: 1.12.27	תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19
עמוד 12 מתוך 13		שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות	

נספח 5- טופס ניטור היגיינת ידיים

תאריך: _____ שעת סיום: _____ שעת התחלה: _____ : _____

שם הצופה: _____ מחלקה: _____ חדר מס': _____

מס' חולים בחדר: _____

תכשיר לחיטוי ידיים: ☐ אין בחדר ☐ ליד הכיור ☐ בסלסלה על המיטה ☐ מיקום אחר: _____

חולה בבידוד מגע: ☐ לא ☐ כן

מס' מאושפזים במחלקה: _____ מס' מונשמים: _____

מס' אחיות במשמרת: _____ מס' כ. עזר במשמרת: _____

סקטור נצפה 1			סקטור נצפה 2			סקטור נצפה 3		
☐ רופא/ה	☐ אח/ות	☐ כח עזר	☐ רופא/ה	☐ אח/ות	☐ כח עזר	☐ רופא/ה	☐ אח/ות	☐ כח עזר
☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר	☐ אחר
ה ז ד	אירוע/קציה	פעולה	ה ז ד	אירוע/קציה	פעולה	ה ז ד	אירוע/קציה	פעולה
1	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	1	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	1	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות
2	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	2	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	2	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות
3	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	3	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	3	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות
4	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	4	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	4	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות
5	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	5	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות	5	☐ לפני- מגע חולה ☐ לפני- מגע אספטי ☐ אחרי- סיכון נזולי גוף	☐ חיטוי ☐ רחצה ☐ לא בוצע ☐ כפפות
	סה"כ הזדמנויות	☐		סה"כ הזדמנויות	☐		סה"כ הזדמנויות	☐
	סה"כ היגיינת ידיים	☐		סה"כ היגיינת ידיים	☐		סה"כ היגיינת ידיים	☐

	נהלי בטיחות המטופל	משרד הבריאות המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
	1	מהדורה
מס' נוהל: 01.01.05 עמוד 13 מתוך 13	עד תאריך: 1.12.27 תקף מתאריך: 1.12.24	תאריך הפצה: 29.12.19 שם הנוהל: היגיינת ידיים ושימוש בכפפות

נספח 6- הגדרות והסברים למילוי טופס לניטור הענות להנחיות להיגיינת ידיים.

הגדרות והסברים למילוי "טופס לניטור היענות להנחיות להיגיינת ידיים"

- יש למלא כל הפרטים הנוגעים לפרטי התצפית כולל העומס הטיפולי במחלקה/ יחידה במשמרת התצפית כפי שמתבטא ע"י מס' מאושפדים, מס' מונשמים ומס' אנשי צוות סיעודי.
- תצפית: משך 15-20 דקות ברציפות; במתחם גיאוגרפי מוגדר (חדר במחלקה, יחידה). יש למלא הפרטים בתחילת התצפית ובסיומה.
- אפשר לתצפת עד 4 אנשי צוות במקביל, רצוי לתצפת לא יותר מ-3 אנשי צוות במקביל.
- טופס: טופס יחיד לתצפית יחידה, מקסימום הזדמנויות להיגיינת ידיים למילוי בטופס אחד: 20 (4X5); במעבר חדר או מחלקה יש לעבור לטופס אחר.
- הזדמנות (הזד): ההזדמנות לביצוע היגיינת ידיים היא המכנה לחישוב היענות להיגיינת ידיים. לכל הזדמנות כזו תיתכן אינדיקציה אחת או יותר. אין לספור כשתי הזדמנויות נפרדות 2 אינדיקציות רצופות. **דוגמא**: אי ביצוע היגיינת ידיים לאחר מגע בחולה אחד ובהמשך מגע בחולה שני. הזדמנות מגע 1; אינדיקציה א. אחרי מגע חולה; אינדיקציה ב. לפני מגע חולה. פעולה 1 לא בוצע; אם העובד עטיה כפפות ולא הסיר אותן בתום המגע לסמן כפפות. אם העובד עטה כפפות והסיר אותן בתום המגע – לא לסמן כפפות.
- אינדיקציה: אחת מ-5 האינדיקציות לביצוע היגיינת ידיים (ע"פ 5"ה הרגעים")
 - לפני- מגע חולה = מגע בעור שלם של חולה (כגון: לחיצת יד, הושבת חולה, בדיקת חולה: מדידת דופק, ל"ד, האזנה לראות, מישוש בטן).
 - לפני- מגע אספטי = מגע בעור לא שלם, ריריות, צנתרי גוף ונקזים, הכנה של תרופות, תמיסות, סט לחבישה.
 - אחרי- סיכון נזלי גוף = מגע בעור לא שלם, ריריות, צנתרי גוף ונקזים, דגימות ביולוגיות, ניקוי הפרשות, מגע בצידור רפואי מזהם, טיפול בפסולת וכביסה.
 - אחרי- מגע חולה = מגע בעור שלם של חולה (כגון: לחיצת יד, הושבת חולה, בדיקת חולה: מדידת דופק, ל"ד, האזנה לראות, מישוש בטן).
 - אחרי- סביבה = מגע ביחידת החולה (כגון: החלפת מצעים, מגע בצנרת העירוי להאטת האצת קצב עירוי, מגע במוניטור, מגע בדופן מיטה, ניקוי ארונית).
- פעולה: חיסוי ידיים בתכשיר אלקוהולי; רחצת ידיים במים וסבון אנטיספטי; ללא היגיינת ידיים.
- כפפות: יש לסמן כאשר במקביל לעטיית כפפות **לא בוצעה** היגיינת ידיים בהזדמנות המגע הנצפית. ראה דוגמא בסעיף 5.
- סה"כ הזדמנויות: **המכנה** לחישוב היענות; בכל עמודה 1-5
- סה"כ היגיינת ידיים: **המונה** לחישוב היענות; בכל עמודה מקסימום כסה"כ ההזדמנויות שנצפו.
- היענות להיגיינת ידיים:

מס' פעולות היגיינת הידיים שנצפו

מס' הזדמנויות נדרשות להיגיינת ידיים שנצפו